

Bruksela, 15 czerwca 2026 r.
(OR. en)

10288/1/26
REV 1

ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitety Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Strategia odporności gospodarki wodnej – rok później. Aktualna sytuacja i dalsze działania – Wymiana poglądów

W związku z posiedzeniem Rady (ds. Środowiska) zaplanowanym na 25 czerwca 2026 r. w załączniku zamieszczono dokument informacyjny prezydencji zawierający pytania do ministrów dotyczące przedmiotowej kwestii.

Komitety Stałych Przedstawicieli proszony jest o zapoznanie się z tym dokumentem i pytaniami oraz o przekazanie ich Radzie.

Strategia odporności gospodarki wodnej – rok później. Aktualna sytuacja i dalsze działania**– Wymiana poglądów –**

4 czerwca 2025 r. Komisja przedstawiła europejską strategię odporności gospodarki wodnej. W konkluzjach z 21 października 2025 r. Rada z zadowoleniem przyjęła tę strategię. Strategia jest odpowiedzią na rosnące obawy dotyczące niedoboru wody, susz, powodzi i ogólnego wpływu zmiany klimatu na zasoby wodne, ekosystemy i sektory gospodarki. Opiera się na istniejącym dorobku prawnym UE dotyczącym wody, w tym w szczególności na ramowej dyrektywie wodnej, dyrektywie powodziowej i dyrektywie dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, a także na strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. Jest ona również zgodna z celami Europejskiego Zielonego Ładu i planem realizacji celu klimatycznego na 2040 r. oraz stanowi odpowiedź na coraz liczniejsze dowody na to, że zagrożenia związane z wodą nasilają się w całej Unii. Wiele regionów doświadcza częstszych i dotkliwych susz, obniżającego się poziomu wód gruntowych i rosnącego zapotrzebowania na wodę ze strony rolnictwa, przemysłu i obszarów miejskich. Jednocześnie ekstremalne opady i powodzie wywierają coraz większą presję na infrastrukturę i ekosystemy.

Celem strategii jest wzmocnienie odporności gospodarki wodnej poprzez przywrócenie i ochronę całego obiegu wody w przyrodzie, od źródła do morza, aby lepiej radzić sobie z powodzią, suszami i niedoborem wody dzięki skutecznemu wdrożeniu obowiązujących przepisów UE dotyczących wody. Strategia promuje praktyki inteligentnie wykorzystujące zasoby wodne, zieloną infrastrukturę oraz środki służące ograniczeniu zanieczyszczeń, w tym szkodliwych substancji, takich jak PFAS, w wodzie pitnej. Strategia ma również wspierać gospodarkę inteligentnie wykorzystującą zasoby wodne poprzez poprawę efektywności wodnej, co ma służyć zmniejszeniu zużycia wody w całej UE o 10 % do 2030 r., przy jednoczesnej modernizacji infrastruktury, ograniczeniu wycieków i wspieraniu rozwiązań cyfrowych poprzez inwestycje publiczne i prywatne. Strategia ma również zapewnić dostęp do czystej i przystępnej cenowo wody poprzez podnoszenie świadomości społecznej, wspieranie odpowiedzialnego ustalania cen wody oraz promowanie edukacji i wymiany najlepszych praktyk, przy jednoczesnym wzmocnieniu globalnego przywództwa UE w dziedzinie odporności gospodarki wodnej poprzez współpracę i partnerstwa międzynarodowe.

Rok po przyjęciu strategii prezydencja proponuje podsumowanie osiągniętych postępów i omówienie przyszłych działań, ze szczególnym uwzględnieniem następujących trzech kwestii, którymi mają się zająć ministrowie:

1. Podsumowanie postępów w zakresie strategii odporności gospodarki wodnej i jej wdrażania na szczeblu krajowym:

Centralnym elementem europejskiej strategii odporności gospodarki wodnej jest danie nowego impulsu do wysiłków UE na rzecz promowania **efektywności wodnej**. W strategii wprowadzono ambitny cel w zakresie poprawy efektywności wodnej o 10 % do 2030 r. oraz zasadę „efektywność wodna przede wszystkim”. Zasadę tę wyjaśniono bardziej szczegółowo w zaleceniu Komisji z dnia 4 czerwca 2025 r. w sprawie wytycznych dotyczących zasady „efektywność wodna przede wszystkim”¹.

Zgodnie z opublikowanym w 2025 r. sprawozdaniem EEA/ETC w sprawie oszczędzania wody² na rzecz Europy odpornej na deficyt wody **potencjał w zakresie oszczędzania znacznie się różni** w poszczególnych regionach UE i sektorach, ale możliwe jest znaczne ograniczenie poboru wody. Można je osiągnąć za pomocą środków technicznych i operacyjnych służących zmniejszeniu strat i wycieków, a także dzięki poprawie efektywności wodnej w produkcji energii elektrycznej, rolnictwie, zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę i w produkcji. Szacowany potencjał w zakresie oszczędzania wody w poszczególnych sektorach w UE-27 wynosi 45–95 % dla energii (chłodzenie elektrowni), 5–20 % dla rolnictwa, 20–50 % dla zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę i 30–50 % dla przemysłu (zob. tabela poniżej).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>

Tabela 1. Szacowany potencjał w zakresie oszczędzania wody w podziale na sektory w UE-27.

	Energia elektryczna – chłodzenie elektrowni	Rolnictwo	Zbiorowe systemy zaopatrzenia w wodę	Przemysł	Inne (np. górnictwo, wydobywanie i budownictwo)
Średni roczny pobór wody w latach 2000–2022 (w mln m ³)	72 300	59 300	38 700	28 200	3 000
Roczny pobór wody w poszczególnych sektorach gospodarki jako odsetek całkowitego poboru wody	36 %	29 %	19 %	14 %	2 %
Teoretyczny potencjał w zakresie oszczędzania wody w sektorze (% rocznego poboru wody w sektorze)	45–95 %	5–20%	20–50% (10–30% w turystyce)	30–50%	Brak oceny w ramach tego podsumowania

Źródło: (Wolters et al., 2025) na podst. danych EEA z 2024 r.

Aby wesprzeć wdrażanie zalecenia i przyczynić się do realizacji ambitnego celu, jakim jest zwiększenie efektywności wodnej o 10 % do 2030 r., Komisja – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, w szczególności w kontekście grupy roboczej ds. niedoboru wody i susz w ramach wspólnej strategii wdrażania – pracuje nad opracowaniem **wspólnej metodologii określania celów w zakresie efektywności wodnej**, z uwzględnieniem różnic terytorialnych i innych różnic między państwami, regionami i sektorami. Planowane prace w tym obszarze kończą się w **IV kwartale 2026 r.** Przy wsparciu konsultanta grupa zidentyfikowała około 40 metodologii stosowanych w inicjatywach publicznych i prywatnych, aby ustalić cele związane z wodą, i obecnie dokonuje selekcji niektórych elementów tych metodologii, które razem mogą stanowić podstawę europejskiej metodologii lub europejskich metodologii ustalania celów w zakresie efektywności na poziomie magazynowania, zaopatrywania w wodę i korzystania z wód.

2. Cyfryzacja i inteligentniejsza gospodarka wodna

W strategii odporności gospodarki wodnej zapowiedziano opracowanie **ogólnounijnego planu działania na rzecz cyfryzacji w sektorze wodnym**. Aby wesprzeć tę inicjatywę, Komisja ogłosiła niedawno zaproszenie do zgłaszania uwag z terminem upływającym 24 czerwca 2026 r.³ Państwa członkowskie i inne zainteresowane strony zachęceno do przedstawienia swoich opinii i sugestii.

Celem planu działania na rzecz cyfryzacji w sektorze wodnym jest wyeliminowanie rozdrobnienia europejskich systemów gospodarki wodnej poprzez promowanie większej integracji i koordynacji cyfrowej w całym obiegu wody w przyrodzie i między różnymi szczeblami zarządzania.

Umożliwiając lepszą wymianę danych i rozwiązania cyfrowe, ma on poprawić efektywność, zmniejszyć obciążenia administracyjne, wzmocnić odporność na zagrożenia związane z wodą oraz wspierać skuteczne wdrażanie zasady „efektywność wodna przede wszystkim”.

Przyszły plan działania będzie ukierunkowany na konkretne wyzwania stojące przed sektorem wodnym i będzie obejmował **dwa główne filary**: (i) wdrażanie rozwiązań cyfrowych przez finansowanie i dzielenie się wiedzą, aby rozwijać umiejętności cyfrowe i zachęcać do transferu technologii w sektorze wodnym; oraz (ii) wsparcie na rzecz udostępniania danych dotyczących wody przez ułatwianie rozwoju krajowych portali danych, aby wyeliminować fragmentację i umożliwić łatwe wyszukiwanie danych, bezpłatny dostęp do nich, ich interoperacyjność i ich ponowne wykorzystanie, zgodnie z wymogami dyrektywy w sprawie otwartych danych. Plan ten jest częścią programu prac Komisji na 2026 r.⁴ Obejmuje działania dotyczące zarówno transformacji ekologicznej, jak i cyfrowej i bezpośrednio wspiera cele Kompas konkurencyjności⁵ pomagając w zapewnieniu dostępności zasobów w wielu sektorach.

³ [Commission seeks input on digital action plan for water sector - Environment](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en)

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en

Plan **będzie opierał się na:** (i) strategii w sprawie zastosowania AI⁶ i Planie działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji⁷, które mają ułatwić wdrażanie sztucznej inteligencji do celów konserwacji predykcyjnej i monitorowania w czasie rzeczywistym; oraz (ii) strategii na rzecz unii danych⁸, która wspiera udostępnianie danych dotyczących wody przez ułatwianie rozwoju krajowych portali danych, aby wyeliminować fragmentację i umożliwić łatwe wyszukiwanie danych, bezpłatny dostęp do nich, ich interoperacyjność i ich ponowne wykorzystanie, zgodnie z wymogami dyrektywy w sprawie otwartych danych⁹.

3. Uruchomienie finansowania na rzecz strategii odporności gospodarki wodnej:

W przeglądzie śródkresowym unijnej polityki spójności¹⁰ wprowadzono większą elastyczność umożliwiającą państwom członkowskim przekierowanie funduszy na lata 2021–2027 na priorytety strategiczne, przy czym odporność gospodarki wodnej wskazano jako jeden z kluczowych priorytetów; w odniesieniu do odporności wodnej zastosowano bezprecedensowy pakiet zachęt. W rezultacie w **16 państwach członkowskich przeniesiono 3,1 mld euro**, przy czym większość wsparcia przeznaczono na budowę lub modernizację **infrastruktury kanalizacyjnej i infrastruktury wody pitnej** oraz na **zwiększenie odporności gospodarki wodnej i zrównoważone zarządzanie zasobami**. Planowane inwestycje obejmują również opracowanie **nowych systemów magazynowania i połączeń** między systemami wodnymi, ochronę ekosystemów wodnych i **odbudowę** obszarów o wysokiej wartości środowiskowej. Obejmują one również **systemy wczesnego ostrzegania w zakresie zapobiegania powodziom**, a także zwiększenie **efektywności zaopatrywania w wodę dzięki cyfryzacji**, automatyzacji i optymalizacji.

Na dobrej drodze jest również **program EBI na rzecz wody, którego wartość wynosi 15 mld EUR**, a zapowiadany **Instrument Doradztwa w zakresie Zrównoważonej Gospodarki Wodnej**, będący punktem kompleksowej obsługi dla doradztwa EBI w zakresie wody, został w pełni wdrożony i może wspierać budowanie zdolności i realizację szeregu projektów.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710

Uznając istotny wkład finansowania prywatnego w program na rzecz odporności wodnej, Komisja pracuje nad uruchomieniem **akceleratora inwestycyjnego na rzecz odporności gospodarki wodnej**, aby wdrożyć 20 pilotażowych innowacyjnych rozwiązań dotyczących naturalnej retencji wody i efektywności wodnej, skupiających lokalnych inwestorów inwestujących w gospodarkę wodną, dostawców rozwiązań i podmiotów szukających rozwiązania, aby zainspirować podobne działania w całej UE.

Pytania do ministrów

Prezydencja zwraca się do ministrów o rozważenie następujących pytań:

1. Rok po przyjęciu europejskiej strategii odporności gospodarki wodnej, jakie postępy osiągnięto i jakie występują wyzwania na szczeblu krajowym w zakresie promowania efektywności wodnej? Jakie wnioski można wyciągnąć, aby wesprzeć skuteczniejszą realizację strategii w nadchodzących latach?
2. Jakimi dobrymi praktykami i doświadczeniami mogłyby się podzielić państwa członkowskie i jakiego wsparcia na szczeblu UE oczekują państwo w związku z planowanym planem działania na rzecz cyfryzacji w sektorze wodnym, aby przyspieszyć wdrażanie rozwiązań takich jak inteligentny pomiar zużycia wody, teledetekcja lub cyfrowe bliźniaki, aby wspierać wdrażanie strategii odporności gospodarki wodnej?
3. W jaki sposób możemy zmobilizować większe inwestycje prywatne i lepiej wykorzystać innowacyjne instrumenty finansowe, aby przyspieszyć realizację strategii odporności gospodarki wodnej, a jednocześnie zapewnić państwom członkowskim warunki i zachęty niezbędne do opracowania ambitnych projektów w zakresie odporności gospodarki wodnej?